

LOP BRUSSEL BASISONDERWIJS

Koning Albert II-Laan 15, 1210 Brussel – 02 553 30 20- lop.brussel@vlaanderen.be

Persbericht 24 april 2025

Meer dan ooit nodig: voldoende en goed opgeleide leerkrachten voor het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel.

De voorbije weken konden ouders hun kind aanmelden voor een inschrijving voor schooljaar 2025-2026 in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel. In totaal werden **7.774 aanmeldingsdossiers** ingediend, waarvan 2.218 via de procedure voor broers/zussen en 5.556 via de gewone aanmeldingsprocedure (zie tabel hieronder).

Aanmeldingen voor schooljaar ..., exclusief broers/zussen	2020-2021		2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
	Na reguliere periode	Na verlenging					
Totaal beschikbare capaciteit	37690 (+755)		38196 (+506)	38703 (+507)	38810 (+107)	39324 (+514)	39348 (+24)
Aantal nieuwe aanmeldingen	6263	6888	6301	6161	5628	6001	5556
Aantal geweigerde leerlingen	3583	3952	3535	2997	2627	2815	2437

Ouders die een dossier voor de gewone procedure indienden, kregen vandaag te horen of hun kind volgend jaar kan starten in één van de scholen die ze kozen. Voor de ouders van 3.119 kinderen was dit antwoord positief. De capaciteitsverhogingen van de afgelopen jaren, in combinatie met een wat lagere vraag door de demografische evolutie, zorgen ervoor dat het verschil tussen vraag en aanbod kleiner is geworden. Voor een grote groep, **2.437 kinderen**, werd **momenteel geen plaats** gevonden in de school van voorkeur van hun ouders. Omdat 40% van alle aanmeldingen gaat over schoolveranderingen zal de situatie in de komende maanden nog verbeteren. Het gaat immers om leerlingen die nu al op school zitten en in het aanmeldsysteem opgenomen worden omdat ze van school willen veranderen. Dat lukt in heel wat gevallen ook. Wanneer deze kinderen inschrijven in de nieuwe school, komt hun huidige plaats opnieuw vrij.

Ondanks het dalend aantal geweigerde leerlingen, ziet het LOP nog verschillende knipperlichten wat betreft de beschikbare capaciteit van plaatsen. Zo vindt nog steeds 12% van de kinderen voor de onthaalklas (de grootste groep van aanmelders) geen plaats in de school of scholen die door hun ouders als voorkeur werden opgegeven. Dat tekort manifesteert zich erg in verschillende Brusselse gemeenten (indien gekeken wordt naar de eerste schoolkeuze). Daarnaast kunnen 352 kinderen niet (onmiddellijk) terecht in de school waar hun broer(s)/zus(sen) ingeschreven is.

Wat betreft de aanmeldingen voor de voorrangsgroep van Nederlandskundigen stelt het LOP dan weer vast dat het aantal vrije plaatsen in het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel ruimschoots het aantal aanmeldingen overtreft (op basis van cijfers voor de onthaalklas, de grootste groep van aanmelders).

De gunstige evolutie wat betreft het onevenwicht tussen vraag en aanbod in de onderwijscapaciteit wordt overschaduwd door het fragiel evenwicht dat momenteel bestaat. Verschillende schoolleiders overwegen immers om klassen te sluiten omwille van het tekort aan (goed opgeleide) leerkrachten.

De **grootste bezorgdheid** van het LOP Brussel Basisonderwijs gaat momenteel dan ook precies uit naar de samenstelling en het behoud van schoolteams met voldoende en goed opgeleide leerkrachten. Het heeft inderdaad weinig zin om te beschikken over (passende) schoolinfrastructuur als er als het ware **niemand voor de klas** staat. Directies en schoolteams hebben de afgelopen jaren alvast bergen werk verzet om ervoor te zorgen dat er iemand in elke klas stond (bijvoorbeeld via het doorschuiven van personeel of het creëren van grotere groepen), maar die creatieve en flexibele aanpak blijkt niet langer houdbaar. Lerarenteams in Brussel ondervinden dag in, dag uit dat de situatie steeds meer ontspoot. Er is dus niet alleen maar een gebrek aan kandidaten (laat staan de mogelijkheid om te kiezen tussen verschillende geschikte kandidaten), maar ook aan **goed opgeleide** kandidaten met een **passend profiel** (onder andere een **geschikt bekwaamheidsbewijs**). Dat heeft grote repercussies voor het profiel van de huidige schoolteams. Schoolleiders rapporteren zo dat in het **kleuteronderwijs een op vijf personeelsleden niet over het vereiste bekwaamheidsbewijs** beschikt. In het **lager onderwijs** gaat het om **twee op vijf personeelsleden**.

De afgelopen jaren zijn er verschillende **maatregelen** genomen. Om voldoende (kandidaat)leerkrachten te rekruteren, starters (intens) te begeleiden en bestaande leerkrachten verder te professionaliseren, is het in de eerste plaats dus nodig om bestaande initiatieven verder te zetten, zoals de **lerarenbonus** (zeker in combinatie met de bijkomende tussenkomst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie). Een variant van die bonus kan desgevallend ook toegepast worden voor studenten in een standaardtraject van de lerarenopleiding (door bijvoorbeeld te voorzien in studentenjobs in voor- en naschoolse opvang waarbij dan het inschrijvingsgeld voor de opleiding geschrapt wordt). Tegelijkertijd is het duidelijk dat er ook nood is aan een **leerkrachtenarbeidsmarktbeleid** dat rekening houdt met de **grootstedelijke specificiteit**, in casu in het bijzonder de metropolitaanse Brusselse realiteit, en daar ook beleid(instrumenten) voor ontwikkelt. Sommige onderwijspartners stellen zo een financiële bonus voor om in een rijke en tegelijk uitdagende context les te geven. Ook een **verdere versterking van de onderwijsteams** is onontbeerlijk. Het LOP Brussel Basisonderwijs roept dan ook op om dringend bijkomende en **structurele maatregelen**, op korte en op middellange termijn, te nemen op het niveau van de **Vlaamse Gemeenschap**.